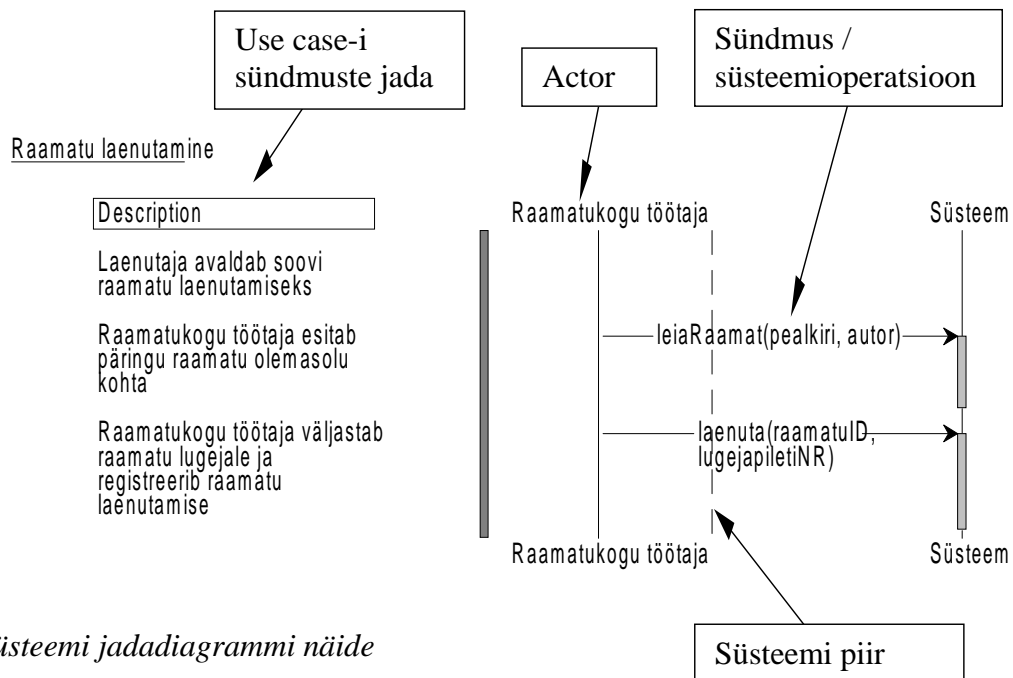

Süsteemi jadadiagramm

Süsteemi jadadiagramm kirjeldab *actorite* (tegutsejate) poolt põhjustatud sündmuseid, millele süsteem peab reageerima. Süsteemi jadadiagramm vaatab süsteemi musta kastina.

Süsteemi jadadiagramm tuleks teha *use case-i* tüüplise sündmuse jada kohta. Võib teha veel teisigi süsteemi jadadiagramme huvitavamate alternatiivsete sündmuse käikude kohta *use case-is*.

Süsteemi jadadiagrammi näide

Sammud jadadiagrammi koostamisel:

1. Tõmba joon, mis kujutab süsteemi musta kastina
2. Leia *actorid* (tegutsejad), kes süsteemi mõjutavad
3. Leia *use case-i* tüüplisest sündmuse jadast, süsteemi (välised) sündmused, mida iga *actor* tekitab. Joonista need diagrammile.
4. Diagrammi vasakusse serva võib lisada ka *use case-i* teksti.

Lepingud

Leping on dokument, mis kirjeldab, mida mingi operatsioon üritab saavutada. Leping keskendub eeskätt sellele **mis** juhtub, mitte sellele **kuidas** see saavutatakse. Süsteemioperatsiooni leping kirjeldab süsteemioperatsiooni toimumisest tulenevaid muutusi süsteemi üleüldises olekus.

Nimi: laenuta (raamatuID, lugejapiletiNR)

Ülesanded: Märgi raamat laenutatuks

Tüüp: Süsteem

Viited: Use Case: Raamatu laenutamine

Märkused:

Erandolekud: Kui lugejapilet on aegunud või lugejal on varasemaid võlgu, siis kuvada vastav teade

Väljund:

Eeltingimused: LugejapiletiNR-ga ja raamatuID-ga määratud *lugeja* ja *raamat* on süsteemis registreeritud.

Järeltingimused:

- Tekitati uus *laenutamine*
- *Laenutamine* seostati *raamatu* ja *lugejaga*
- Määrati *laenutamise* kuupäev

Süsteemioperatsiooni lepingu näide

Kuidas teha lepinguid mingile *use case*-ile:

1. Leia süsteemioperatsioonid süsteemi jadadiagrammidelt
2. Kirjuta iga süsteemioperatsiooni kohta leping.
3. Alusta *ülesannete* osaga, mis kirjeldab operatsiooni eesmärki.
4. Jätka *järeltingimuste (post-conditions)* osaga, mis kirjeldab kontseptuaalmudeli objektide olekute muutuseid.
5. Järeltingimuste kirjeldamiseks kasuta järgnevaid kategooriaid:
  - Eksemplaride tekitamine ja kustutamine
  - Atribuutide modifitseerimine
  - Assotsiatsioonide tekkimine ja kadumine

Lepingu kõige olulisemateks osadeks on ülesanded (*responsibilities*), järeltingimused (*post-conditions*) ja eeltingimused (*pre-conditions*). Lepingu osad võib ka tühjaks jätta kui sinna midagi kirjutada pole.